

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

НАКАЗ

« 28 » травня 2025 р.

м. Івано-Франківськ

№ 268-Д

Про введення в дію рішення вченої ради від
26.05.2025 про внесення змін до Положення
про порядок присвоєння професійних кваліфікацій
здобувачам вищої освіти за результатами опанування
освітніх програм у Херсонському державному університеті
(наказ від 03.04.2025 № 163-Д)

На підставі рішення вченої ради Херсонського державного університету (протокол від
26.05 2025 р. № 16)

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію рішення вченої ради Херсонського державного університету від 26.05.2025 р. про внесення змін до Положення про порядок присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті (наказ від 03.04.2025 р. № 163-Д).
2. Затвердити Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті у новій редакції (Додаток).
3. Керівниці навчально-методичного відділу Корнішевій Т.Л. забезпечити оприлюднення Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті на офіційному сайті Херсонського державного університету.
4. Контроль за виконанням наказу покласти на проректорку з навчальної та науково-педагогічної роботи Мальчикову Д.С.

В.о. ректора

Володимир Олексенко
Наталія Воропай
Дар'я Мальчикова
Тетяна Корнішева
Тетяна Черкашина
Олексій Саковніч

Сергій ОМЕЛЬЧУК

Ознайомити: першого проректора, проректорів, деканів факультетів, завідувачів кафедрами, керівницю навчально-методичного відділу, уповноваженого з антикорупційної діяльності, керівницю відділу забезпечення якості освіти.

МОН України ХДУ	Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті	Версія 02
--------------------	--	--------------

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Херсонського
державного університету
від 03 квітня 2025 р. № 163-Д
зі змінами наказ
від 28.05.2025 № 268-Д

ПОЛОЖЕННЯ

про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті

1. Загальні положення

1.1. Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті (далі — Положення) визначає вимоги до присвоєння професійних кваліфікацій у Херсонському державному університеті (далі — Університет).

1.2. Положення розроблене відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 року №620 «Про затвердження Положення про Реєстр кваліфікацій»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року №1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2021 р. №897 «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації»;
- Наказу МОН України від 22 травня 2020 року №673 «Про затвердження переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для вступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання».
- Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті.

1.3. Глосарій.

Кваліфікація – визнана закладом вищої освіти або іншим суб'єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання). Кваліфікації за змістом поділяються на освітні та професійні:

- кваліфікація **освітня** – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);
- кваліфікація **професійна** – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Професійний стандарт – це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, що можна ідентифікувати,

МОН України ХДУ	Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті	Версія 02
--------------------	--	--------------

спланувати, оцінити та виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів. Результати навчання та компетентності можуть досягатися та здобуватися особою у системі формальної/ неформальної/ інформальної освіти.

Процедура оцінювання результатів навчання – процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно/ підтверджено професійні кваліфікації.

Присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за наявності затвердженого професійного стандарту – це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти, який успішно опанував освітньо-професійну або освітньо-наукову програму (далі – освітня програма), що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, у випадку, коли професійний стандарт передбачає можливість присвоєння професійної кваліфікації у закладі вищої освіти.

Присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти у разі відсутності професійного стандарту – це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

1.4. У Положенні визначаються порядок прийняття рішення щодо присвоєння здобувачу вищої освіти професійних кваліфікацій за результатами опанування ним освітньої програми першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти. У випадку, коли професійний стандарт встановлює інші вимоги, ніж передбачені цим Положенням, то перевагу мають вимоги, визначені професійним стандартом.

1.5. Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації за професіями, що зазначені у чинному класифікаторі професій, для яких затверджено професійний стандарт або кваліфікаційних характеристиках професій (у разі відсутності професійного стандарту).

1.6. Присвоєння професійних кваліфікацій можливе за наявності затвердженого професійного стандарту; назва професійної кваліфікації міститься у професійному стандарті. Присвоєння професійних кваліфікацій Університетом у разі відсутності професійного стандарту здійснюється за погодженням із Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 № 1223.

2. Розроблення і внесення до опису освітньої програми вимог щодо присвоєння професійних кваліфікацій

2.1. Необхідною умовою присвоєння здобувачу вищої освіти професійних кваліфікацій, за умови наявності професійного стандарту, є відображення в описі освітньої програми умов присвоєння такої кваліфікації, що відповідають професійному стандарту.

2.2. У випадку відсутності професійного стандарту в описі освітньої програми, що передбачає присвоєння професійних кваліфікацій, повинні бути відображені:

- Назва професійної кваліфікації (відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010 або ISCO 08/ESCO, EUROPASS).

- Перелік компетентностей та програмних результатів навчання, що є підставою для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної кваліфікації та враховують кваліфікаційні вимоги відповідної кваліфікаційної характеристики професії (відповідають відомостям з бази даних ISCO 08/ESCO або EUROPASS).

- Обсяг практичної підготовки повинен складати не менше як 6 кредитів ЄКТС для присвоєння повної професійної кваліфікації.

2.3. Опис освітньої програми, за якою передбачено присвоєння професійних кваліфікацій, повинен містити вимоги щодо присвоєння такої кваліфікації та має включати:

МОН України ХДУ	Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті	Версія 02
--------------------	--	--------------

2.3.1. Додаткові матриці відповідності: компетентностей, що необхідні для присвоєння професійних кваліфікацій освітніх компонентів освітньої програми; програмних результатів навчання, які є підставою для присвоєння професійних кваліфікацій й освітніх компонентів освітньої програми. Додаткові матриці розташовуються після матриць відповідності, що необхідні для присвоєння освітніх кваліфікацій;

2.3.2. Інформація про порядок прийняття рішення щодо присвоєння професійних кваліфікацій, що вноситься у розділ «Форма атестації здобувачів вищої освіти».

2.4. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій. Рівень професійних кваліфікацій, що присвоюється, не може бути вищим за рівень освітньої програми згідно з Національною рамкою кваліфікацій.

3. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій

3.1. Присвоєння професійних кваліфікацій ґрунтується на послідовній реалізації таких складових:

- організаційна;
- освітня;
- практична;
- оцінювальна;
- апеляція (за необхідності).

Освітні програми, які реалізуються в Університеті, можуть визначати додаткові складові, заходи щодо здобуття та вимоги щодо присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, що не суперечать цьому Положенню.

3.2. Перша, організаційна складова, передбачає розробку (перегляд) освітньої програми, де цілі освітньої програми визначаються з урахуванням вимог професійного стандарту або кваліфікаційних характеристик професій (у разі відсутності професійного стандарту).

Врахування професійного стандарту або кваліфікаційних характеристик професій (у разі відсутності професійного стандарту) у цілях освітньої програми визначається розробниками у відповідній освітній програмі. Окрім цілей освітньої програми, що передбачає присвоєння професійних кваліфікацій, розробники повинні забезпечити врахування вимог відповідних професійних стандартів або кваліфікаційних характеристик професій належним змістом підготовки, практичною підготовкою, контрольними заходами.

3.3. Друга складова передбачає проходження теоретичного навчання, відповідно до вимог освітньої програми, проведення оцінювання за освітніми компонентами, завдяки чому здобувачі набувають необхідні для здобуття професійних кваліфікацій компетентності та досягають відповідних програмних результатів навчання.

3.4. Третя складова передбачає проходження здобувачами практичної підготовки в реальних умовах професійної діяльності, що закріплює та поглиблює засвоєння ними набутих компетентностей і результатів навчання, відповідно до цілей освітньої програми. Здобувач вищої освіти повинен пройти практичну підготовку з виконанням завдань, розроблених відповідно до трудових функцій професійного стандарту або кваліфікаційних характеристик професій (у разі відсутності професійного стандарту).

3.5. Оцінювальна складова передбачає підсумкову перевірку повноти набутих особою компетентностей і досягнутих програмних результатів навчання на відповідність узгодженим з певним професійним стандартом або кваліфікаційними характеристиками професій (у разі відсутності професійного стандарту) вимогам освітньої програми.

До складу експертної комісії з оцінювання здобувачів вищої освіти обов'язково залучаються ключові стейкхолдери, представники роботодавців, професійних асоціацій та організацій, інших зацікавлених сторін. Мінімум один із членів експертної комісії повинен мати досвід практичної діяльності не менше 5 років та/або наявність такої ж професійної кваліфікації, що присвоюється.

МОН України ХДУ	Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті	Версія 02
--------------------	--	--------------

Програми оцінювання повинні повною мірою охоплювати всі результати навчання і компетентності освітньої програми, без здобуття яких неможливе присвоєння професійних кваліфікацій, мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, бути вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів.

Умовою допуску до оцінювання для присвоєння професійної кваліфікації є виконання вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану в повному обсязі, зокрема проходження практичної підготовки у передбачених обсягах.

Присвоєння професійної кваліфікації передбачає успішне складання додаткового екзамену/іспиту або окремого модулю атестаційного екзамену/іспиту (у формі тестування, співбесіди із здобувачем стосовно набутих професійних компетентностей за трудовою дією, та/або результатів навчання, знань з питань охорони праці з урахуванням професії, кваліфікації).

Процедура оцінювання для присвоєння професійної кваліфікації проводиться із застосуванням необхідних засобів, приладів, інструментів, контрольних-оцінювальних матеріалів. За необхідністю перед початком проведення процедур оцінювання здійснюється інструктаж здобувачів з питань охорони праці, що обов'язково фіксується у журналі інструктажів з питань охорони праці. До результатів оцінювання додаються відео- або фотоматеріали, виконані у цифровому форматі, на яких зафіксовано процес проведення атестації.

3.6. Присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам освіти, які успішно опанували освітню програму, здійснюється на підставі рішення екзаменаційної комісії, що фіксується в протоколі. Рішення про присвоєння професійної кваліфікації має засвідчити відповідність обсягу здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність. В разі встановлення невідповідності/недостатнього обсягу компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність, здобувачеві відмовляють у присвоєнні професійної кваліфікації. Рішення екзаменаційної комісії щодо відмови у присвоєнні здобувачу освіти професійної кваліфікації може бути оскаржено через апеляцію.

3.7. У разі присвоєння професійної кваліфікації за наявності затвердженого професійного стандарту процедура оцінювання для присвоєння професійної кваліфікації проводиться окремо від атестації здобувача. Непроходження або неуспішне проходження такої процедури має наслідком відмову здобувачеві у присвоєнні професійної кваліфікації, але не вважається невиконанням індивідуального навчального плану.

3.8. У разі присвоєння професійної кваліфікації за відсутності затвердженого професійного стандарту процедура оцінювання для присвоєння професійної кваліфікації є частиною атестації здобувача.

3.9. У разі незгоди з оцінюванням здобувач вищої освіти має право на апеляцію. Апеляція подається особисто здобувачем вищої освіти на ім'я ректора Університету не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів складання іспиту. Апеляція здійснюється згідно порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті.

У разі подання апеляційної заяви, наказом ректора або розпорядженням першого проректора створюється апеляційна комісія для її розгляду. До її складу включаються: проректор з навчальної науково-педагогічної роботи, гарант освітньої програми, члени групи кадрового забезпечення освітньої програми, представники деканату, студентського парламенту, уповноважений із антикорупційної діяльності.

МОН України ХДУ	Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті	Версія 02
--------------------	--	--------------

Якщо в результаті розгляду апеляційної заяви, було встановлено порушення, що вплинуло/ли на результати підсумкової атестації, апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів.

3.10. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у тому числі й професійної, може бути скасовано Університетом. Скасування рішення здійснюється з урахуванням вимог [Закону України](#) «Про освіту» та відповідно до Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.08.2021 р. № 897.

3.11. Інформація про присвоєння здобувачу освіти професійної кваліфікації зазначається у документах про вищу освіту.

4. Особливості присвоєння здобувачам вищої освіти професійних кваліфікацій у разі відсутності професійного стандарту

4.1. У період до 30 жовтня 2025 року у разі відсутності професійного стандарту Університет може присвоювати професійні кваліфікації за освітніми програмами, акредитованими до 30 жовтня 2024 року, без погодження з Національним агентством кваліфікацій (далі – Агентство).

4.2. У період до 01 січня 2030 року у разі відсутності професійного стандарту Університет присвоює професійні кваліфікації випускникам освітніх програм за погодженням з Агентством у порядку, визначеному Порядком присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 № 1223.

4.3. За підготовку документів для погодження присвоєння професійних кваліфікацій з Агентством відповідають гарант освітньої програми спільно з завідувачем кафедри, деканом факультету, де реалізується освітня програма.

Загальну координацію підготовки документів для погодження присвоєння професійних кваліфікацій забезпечує проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи, експертизу освітніх програм, що передбачає можливості присвоєння професійних кваліфікацій, забезпечують навчально-методичний відділ та відділ забезпечення якості освіти.

4.4. У разі, коли Агентство залишає заяву Університету без розгляду (у зв'язку із наявністю недоліків у поданій до Агентства заяві, які не були усунуті у визначений термін) або приймає рішення про відмову у погодженні присвоєння професійних кваліфікацій:

- Вчена рада університету, за поданням проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи, скасовує раніше прийняте рішення щодо можливості присвоєння професійної кваліфікації за освітньою програмою.

- Декан факультету доводить до відома здобувачів вищої освіти інформацію про неможливість присвоєння професійної кваліфікації.

- Відділ забезпечення якості освіти спільно з навчально-методичним відділом здійснюють позачергову внутрішню експертизу освітньої програми, щодо необхідності внесення змін до нереалізованої частини освітньої програми. За результатами експертизи порушується клопотання до вченої ради університету щодо прийняття відповідного рішення.

4.5. У разі прийняття Агентством позитивного рішення щодо присвоєння професійної кваліфікації присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам освіти за освітньою програмою здійснюється відповідно до вимог даного Положення та досягнутих здобувачами освіти результатів, що відповідають критеріям, затвердженим в освітній програмі.

4.6. Присвоєння професійних кваліфікацій за освітньою програмою призупиняється у разі:

- внесення змін до переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійних кваліфікацій;
- внесення змін до цього Положення;
- скорочення тривалості практичної підготовки до рівня менше ніж 6 кредитів ЄКТС;

МОН України ХДУ	Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітніх програм у Херсонському державному університеті	Версія 02
--------------------	--	--------------

- набрання чинності професійного стандарту, затвердженого після початку підготовки за освітньою програмою.

4.7. У разі призупинення присвоєння професійних кваліфікацій має бути проведений позаплановий перегляд освітньої програми.

4.8. У перших трьох випадках гарант програми і декан факультету готують пакет документів для повторного його погодження Агентством присвоєння професійної кваліфікації, в останньому випадку присвоєння професійної кваліфікації за освітньою програмою можливе винятково у разі приведення її у відповідність до вимог професійного стандарту.

5. Прикінцеві положення

5.1. Це Положення вводиться в дію наказом ректора Університету і є обов'язковим для виконання при реалізації всіх чинних освітніх програм, у яких передбачена можливість присвоєння професійної кваліфікації.

5.2. Положення набуває чинності з дня підписання наказу ректора.

5.3. Зміни та доповнення до Положення розглядаються на засіданні вченої ради Херсонського державного університету та на підставі її рішення затверджуються наказом.

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

Керівниця навчально-
методичного відділу

Тетяна КОРНІШЕВА

Керівниця відділу забезпечення
якості освіти

Тетяна ЧЕРКАШИНА

ПОГОДЖЕНО

Уповноважений з антикорупційної

діяльності

«23» травня 2025 року

Олексій САКОВНИЧ

ЕКСПЕРТ

Заступник голови наглядової ради ХДУ, кандидат економічних наук
Євген НІКОЛАЄВ